

На основу члана 46. став 3. и члана 55 став 3. Закона о биоцидима („Службени гласник Републике Српске“, број 37/09) и члана 82. став 2. Закона о републичкој управи („Службени гласник Републике Српске“, бр. 118/08, 11/09, 74/10, 86/10, 24/12 и 121/12), министар здравља и социјалне заштите, дана 20.8.2014. године, донио је

**ПРАВИЛНИК
О УСЛОВИМА КОЈЕ МОРАЈУ ДА ИСПУЊАВАЈУ ЛИЦА КОЈА КОРИСТЕ БИОЦИДЕ
У ПРОФЕСИОНАЛНЕ СВРХЕ**

Члан 1.

Овим правилником уређују се услови које морају да испуњавају лица која користе биоциде у професионалне сврхе у погледу простора, кадра и опреме, као и посебни услови коришћења биоцида.

Члан 2.

Појмови који се користе у овом правилнику имају следеће значење:

1) професионални корисник је лице које биоциде користи у оквиру своје професионалне дјелатности,

2) интегрисана контрола непожељних организама подразумева пажљиву процјену свих расположивих метода заштите и њихову интегрисану примјену у сврху спречавања настанка и ширења популације штетних организама, при чему се употреба биоцида и других облика сузбијања штетних организама одржава на нивоу који је економски и еколошки оправдан, а ризици по здравље људи и животну средину се смањују или своде на најмању могућу мјеру,

3) уређаји за примјену биоцида су сви уређаји посебно намијењени за примјену биоцида, укључујући све припадајуће дијелове потребне за исправан рад таквих уређаја, попут млазница, манометара, филтара, сита, опреме за чишћење резервоара и других дијелова,

4) третирање је свака примјена биоцида која има за циљ да уништи, одврати, учини безопасним, спријечи дјеловање или контролише непожељне организме хемијским или биолошким путем,

5) третирање из ваздуха је примјена биоцида из ваздухоплова, као што су авион или хеликоптер,

6) нехемијске методе су алтернатива хемијским методама контроле непожељних организама и заснивају се на физикалним, механичким, биотехничким или биолошким методама.

Члан 3.

(1) Обавезне мјере дезинфекције, дезинсекције и дератизације (у даљем тексту: ДДД заштита) подразумевају употребу биоцида од стране здравствене установе, односно другог правног лица које је, у складу са прописом који уређује спречавање и сузбијање заразних болести, добило одобрење Министарства здравља и социјалне заштите Републике Српске (у даљем тексту: Министарство) за обављање послова ДДД заштите.

(2) Здравствена установа, односно правно лице из става 1. овог члана дужно је у дијелу складиштења и коришћења биоцида у сврху обављања послова ДДД заштите,

поштовати одредбе овог правилника и одредбе правилника о утврђивању услова за обављање дјелатности производње, промета и коришћења хемикалија.

Члан 4.

Обављање дјелатности професионалног коришћења и складиштења биоцида врши се под непосредним надзором савјетника за хемикалије, односно радника обученог за рад на наведеним пословима, а у складу са прописом о условима и начину стицања и провјере знања о опасним хемикалијама.

Члан 5.

Професионални корисник дужан је да заинтересованом лицу пружи информације о трговачком називу примијењеног биоцида, начину, датуму и времену третирања, количини, дози, концентрацији и третираној површини.

Члан 6.

(1) Третирање биоцидима из ваздуха није дозвољено, а може се допустити у посебним случајевима и то ако су испуњени сљедећи услови:

1) нема практичнијих алтернатива или

2) постоје јасне предности у смислу смањених штетних ефеката на здравље људи и на животну средину у поређењу с примјеном биоцида са земље.

(2) Биоциди који се користе у случају из става 1. овог члана морају бити посебно одобрени за примјену из ваздуха.

(3) Одобрење за употребу биоцида из става 2. овог члана издаје министар здравља и социјалне заштите (у даљем тексту: министар), на основу препоруке Комисије за биоциде (у даљем тексту: Комисија).

Члан 7.

(1) Уколико се из ваздуха третирају подручја јавних површина као што су паркови, тргови, јавна купалишта, у одобрењу из члана 6. став 3. овог правилника наводе се и посебне мјере управљања ризиком да би се осигурало да нема штетног дјеловања биоцида на здравље присутних људи.

(2) Мјере управљања ризиком прописане у ставу 1. овог члана предлаже Комисија.

Члан 8.

(1) Лице одговорно за пружање услуге третирања биоцидом из ваздуха мора имати потврду надлежног органа за одобравање уређаја и летјелице за примјену биоцида из ваздуха, а у складу са важећим прописима о безбједности ваздушног саобраћаја и превозу опасних материја.

(2) Ваздухоплов мора бити опремљен уређајима који смањују појаву остатака од биоцида приликом заношења и других маневара ваздухоплова.

(3) Савјетник за хемикалије треба да пилоту ваздухоплова пружи све неопходне информације у вези са безбједном примјеном биоцида из ваздуха.

Члан 9.

(1) Професионални корисник се обраћа Министарству најмање 30 дана прије планираног третирања биоцидима из ваздуха и, поред доказа да су испуњени услови из члана 6. став 1. овог правилника, доставља план третирања, информацију о предвиђеном времену примјене, те количинама и врсти биоцида које се намјеравају примијенити.

(2) Комисија из члана 6. овог правилника послје стручне процјене достављеног захтјева предлаже мјере за благовремено упозорење околног становништва, те за заштиту животне средине и животиња у непосредној близини подручја на којем се спроводи примјена и те мјере наводе се у одобрењу из члана 6. став 3. овог правилника.

(3) Институт за јавно здравство (у даљем тексту: Институт) путем средстава јавног информисања објављује информације о третирању из ваздуха и то о подручју на којем ће се спровести примјена, предвиђеном дану и времену примјене, као и врсти биоцида који ће се користити.

(4) Министарство води евиденцију датих одобрења из члана 6. став 4. овог правилника.

Члан 10.

(1) Професионални корисник путем средстава јавног информисања најмање 48 сати прије примјене обавјештава јавност да ће се на територији града, односно општине вршити третирање биоцидом из ваздуха.

(2) Обавијест из става 1. овог члана треба да садржи датум и предвиђени сат примјене, трговачки назив биоцида, информацију о опасности средства за људе, животиње, биљке и животну средину, назив професионалног корисника те податке о подручју примјене.

(3) Ако користи средства опасна за пчеле професионални корисник дужан је и писмено обавијестити удружења пчелара Републике Српске.

Члан 11.

(1) При примјени биоцида на површинама које су у близини површинских и подземних вода, професионални корисник мора поштовати забране и ограничења примјене биоцида у одређеним подручјима у складу с прописима који уређују област заштите вода, као и упутства и упозорења на етикети и Безбједносно-техничком листу (у даљем тексту: БТЛ).

(2) У близини извора вода, водотокова, бунара, језера, других површинских и подземних вода те објеката за снабдијевање питком водом није допуштена примјена биоцида, припрема раствора и прање уређаја.

(3) Изузетно од става 2. овог члана, на наведеном подручју могу се користити биоциди и хемикалије намијењене за припрему и дезинфекцију воде за пиће уколико су они одобрени за наведену намјену.

(4) Није дозвољено остатке биоцида излијевати у изворе воде, водотоке, канале, бунаре, језера и друге површинске и подземне воде.

(5) Вода која се користила за прање уређаја мора се збринути тако да не постане извор онечишћења површинских и подземних вода, а евентуални остаци раствора морају се збринути у складу с прописима који уређују област управљања отпадом.

Члан 12.

При примјени биоцида на површинама које су у близини површинских и подземних вода морају се предузети одговарајуће превентивне мјере и то:

1) дати предност биоцидима који нису разврстани као опасни за водену животну средину,

2) дати предност примјени најефикасније технологије, попут употребе уређаја који смањују појаву остатака током примјене биоцида,

3) мјере за смањење ризика онечишћења изван третиране површине као што су поштивање утврђене безбједне удаљености за заштиту нециљних водених организама и заштитних зона за површинске и подземне воде које се користе као изворишта питке воде, у којима се биоциди не смију примјењивати нити складиштити, осим ако нису одобрени од стране министра,

4) смањење што је више могуће или избјегавање примјене на саобраћајници или дуж саобраћајница, жељезничких пруга, јако порозних површина или других инфраструктура у близини површинских или подземних вода или на водонепропусним површинама на којима постоји високи ризик отицања у површинске воде или у канализацију.

Члан 13.

(1) Професионалну употребу биоцида у одређеним специфичним подручјима потребно је свести на најмању могућу мјеру узимајући у обзир хигијенске и здравствене захтјеве јавне хигијене и здравља људи, биолошку разноликост, односно резултате мјеродавних процјена ризика.

(2) Специфична подручја из става 1. овог члана су:

1) подручја која користи шира јавност као што су јавни паркови, спортски и рекреацијски терени, школска и дјечја игралишта, као и подручја у непосредној близини здравствених објеката,

2) подручја заштићена у складу са посебним прописима или

3) недавно третирана подручја.

Члан 14.

(1) Професионални корисници при примјени биоцида морају користити одговарајућу личну заштитну одјећу и уређаје зависно од биоцида и методе коју примјењују.

(2) Биоциди намијењени за професионалну употребу чувају се у посебној просторији или посебном ормару, у оригиналној амбалажи, одвојени од хране, хране за животиње и предмета опште употребе, ван дохвата дјете, уз одређене услове у погледу температуре, влаге и свјетлости и у складу с другим условима наведеним у БТЛ-у.

(3) Професионални корисник не смије складиштити или примјењивати биоцид који нема важеће рјешење о стављању на тржиште или ако је протекао допуштени рок за промет постојећих залиха допуштен појединачним рјешењем.

(4) Ако професионални корисник током или након примјене биоцида уочи опасност или нежељено дјеловање биоцида или остатака биоцида на здравље људи, животиња или животне средине, дужан је о томе одмах обавијестити Министарство или надлежног здравственог инспектора.

(5) У случају несреће у којој је угрожено здравље људи, животиња или животна средина, професионални корисник мора поступати у складу с упутством на етикети, односно БТЛ-у, те о несрећи одмах обавијестити надлежну службу.

(6) Професионални корисник је дужан празну амбалажу, амбалажу с остацима биоцида, као и остатке припремљених раствора одвојено сакупљати и привремено складиштити до предаје овлашћеној особи у складу с прописом којим је уређено управљање отпадом.

Члан 15.

(1) Поред одредаба овог правилника, професионални корисници биоцида у погледу доказивања испуњености услова за простор и опрему дужни су придржавати се и одредаба правилника о утврђивању услова за обављање дјелатности производње, промета и коришћења хемикалија.

(2) Током примјене биоцида у професионалне сврхе, корисник је дужан примјењивати принципе интегрисане контроле непожељних организама, а то укључује и примјену нехемијских метода када год је то могуће.

Члан 16.

(1) Професионални корисник дужан је одржавати чистим и исправним све уређаје и опрему коју користи за примјену биоцида.

(2) Уређаји се морају прописно примјењивати за предвиђене сврхе да би се осигурало тачно дозирање биоцида.

(3) Уређаји морају бити у таквом стању да се могу лако и потпуно пунити и празнити, а да не долази до цурења биоцида.

(4) Рад уређаја мора бити безбједан, мора се контролисати и у случају потребе мора постојати могућност да се одмах заустави.

(5) Ако су потребна, подешавања морају да буду једноставна, тачна и поновљива.

(6) Професионални корисници обавезни су, уз редовне прегледе уређаја, спроводити и редовне калибрације и техничке контроле уређаја.

Члан 17.

Уређаји за примјену биоцида морају испуњавати сљедеће услове:

1) погонски дијелови и заштита прикључка енергије морају бити у беспријекорном стању, а заштитни уређаји и било какви покретни или ротирајући погонски дијелови не смију се ометати у раду, да би се осигурала заштита корисника,

2) капацитет пумпе мора се прилагодити потребама уређаја и пумпа мора правилно функционисати да би се осигурала стабилна и поуздана доза примјене,

3) пумпа мора бити непропусна,

4) уређај за мијешање мора осигуравати правилан повратни ток да би се постигла равномјерна концентрација цјелокупне количине биоцида у резервоару,

5) резервоар, уређаји за пуњење, сита и филтри, системи пражњења и испирања, као и уређаји за мијешање морају функционисати на такав начин да смањују ненамјерно расипање, неравномјерну концентрацију биоцида, излагање корисника и заостале количине биоцида у резервоару у највећој могућој мјери,

6) сви уређаји за мјерење, стављање у погон и гашење, те регулацију притиска и/или стопу протока морају бити калибрисани, правилно радити и не смију пропуштати,

7) током примјене мора бити омогућена лака контрола притиска и рада уређаја за подешавање притиска,

8) да би се осигурала равномјерна стопа примјене, уређаји за регулацију притиска морају одржавати сталан радни притисак код сталног броја обртаја пумпе,

9) цијеви и цријева морају бити у исправном стању да би се избјегло ометање протока течности или ненамјерно излијевање у случају квара,

10) не смије доћи до цурења из цијеви или цријева током рада при максималном притиску,

11) да би се избјегле турбуленције и неравномјерност у начину примјене, филтри морају бити у беспријекорном стању и величина отвора на филтру мора одговарати величини млазнице монтиране на прскалицу,

12) ако је уграђен, показивач загушења филтра мора исправно функционисати,

13) гране прскалице с млазницама морају бити у исправном стању и стабилне у свим смјеровима,

14) системи за учвршћивање и регулацију, као и амортизери ненамјерних покрета и исправљач нагиба морају исправно функционисати,

15) млазнице морају исправно функционисати у тренутку кад се престане с примјеном,

16) за осигурање равномјерности дозе примјене, количина протока кроз сваку поједину млазницу не смије знатније одступати од података у таблицама за количину протока које испоручује произвођач,

17) попречна и окомита дистрибуција биоцида у третираном подручју мора да буде, гдје је то релевантно, равномјерна,

18) вентилатор за уређаје којим се биоциди распршују ваздушним струјањем, мора бити у исправном стању и мора осигуравати стабилно и поуздано ваздушно струјање.

Члан 18.

(1) Биоциди се морају примјењивати у складу с упутством, упозорењима и обавјештењима на етикети, БГЛ-у, те у складу с рјешењем о дозволи за стављање на тржиште.

(2) При примјени биоцида у ноћним сатима у близини насеља морају се поштовати одредбе прописа који уређују јавни ред и мир.

(3) Професионални корисник мора спријечити изложеност људи и животиња биоциду, те уважавати упутство о безбједним временским размацама примјене.

(4) При примјени биоцида у непосредној близини настањених објеката професионални корисници морају предузети одговарајуће мјере спречавања наношења биоцида на околне објекте и површине.

(5) На упит грађана који станују у непосредној близини површина на којима се биоцид примјењује професионални корисник даје информације о својствима биоцида који се примјењује, најкасније 24 сата прија третирања.

Члан 19.

(1) Надлежне институције, у сарадњи с Министарством, врше информисање шире јавности о ризицима и могућим акутним и хроничним ефектима биоцида на здравље људи, нециљне организме и животну средину, као и о примјени нехемијских алтернатива у циљу информисања јавности о биоцидима.

(2) Институт води евиденцију о случајевима акутног тровања биоцидима на основу достављених извјештаја здравствених радника.

(3) Институт прикупља и информације о могућим хроничним тровањима у групама које су редовно изложене биоцидима као што су професионални корисници или особе које живе у близини подручја на којима се примјењују биоциди.

Члан 20.

Ступањем на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о условима које морају да испуњавају правна лица која користе биоциде у професионалне сврхе („Службени гласник Републике Српске“, број 123/10).

Члан 21.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Број: 11/07-020-14/14
Датум: 20.8.2014. године
Бања Лука

МИНИСТАР
Др Драган Богданић